

18. Labai stambi kruša Joniškio r. liepos 31 d.

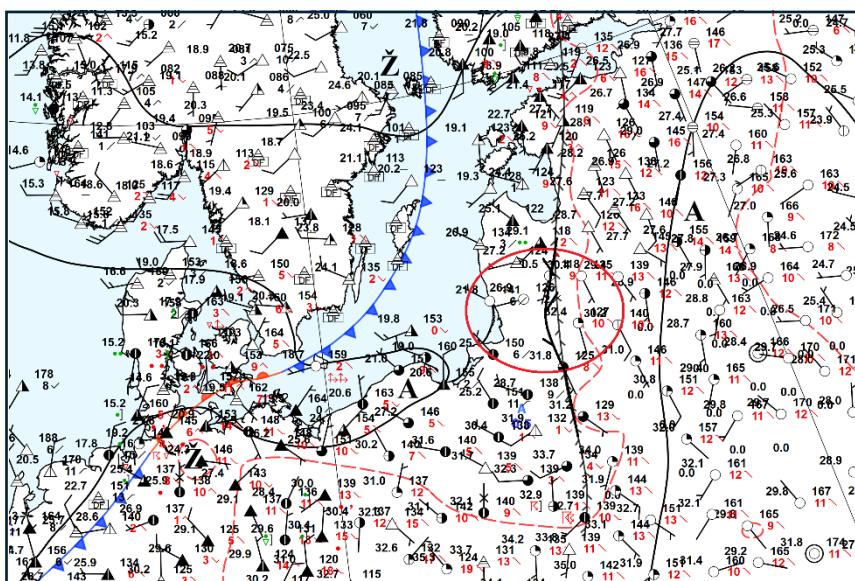
Meteorologinės sąlygos. Liepos 31-os dieną vietomis trumpai palijo, kai kur smarkiai, griaudėjo perkūnija, kai kur iškrito kruša. Aukščiausia temperatūra dieną siekė 28–34 °C. Vėjas pūtė iš pietryčių, pietų, Vakarų Lietuvoje pasisuko iš vakarų, šiaurės vakarų, 7–13 m/s.

Šią dieną Joniškio AMS tarp 16–20 val. prilijo 15,5 mm. **Pasienyje su Latvija Butkūnų kaime (15 km į šiaurės rytus nuo Joniškio) tarp 19.35–19.40 val. užfiksuoti 2–3 cm krušos ledėkai, t. y. pasiektas lokalaus stichinio meteorologinio reiškinio rodiklis (1 pav.).**



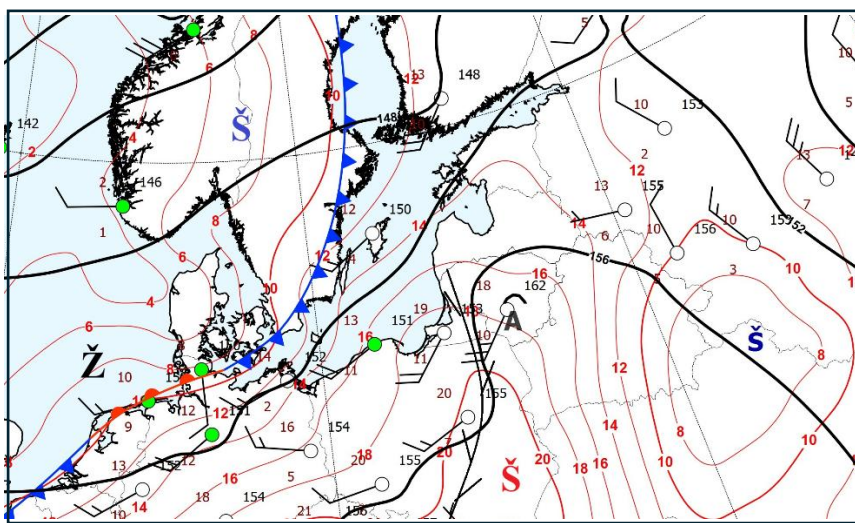
1 pav. Labai stambios krušos ledėkai Butkūnų k. (*R. Šlekonio nuotr. fb. „Orai ir klimatas“*)

Sinoptinės analizės duomenimis per Lietuvą nuvinguriavo konvergencijos juosta, kuri keliavo į šiaurę, Latvijos link (**2 pav.**).

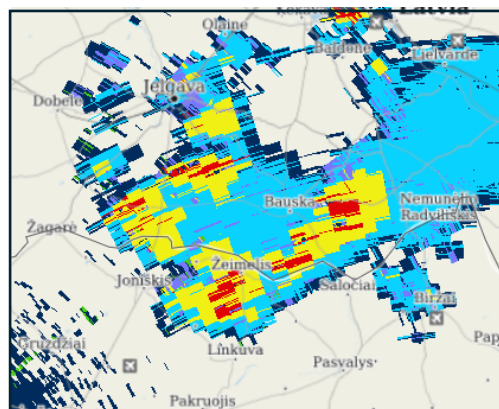
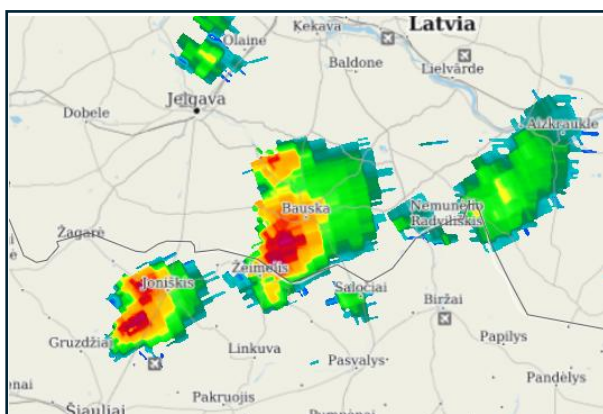


2 pav. Sinoptinė analizė liepos 31 d. 18 val. (Lietuva pažymėta raudonu apskritimu).

Ši situacija yra būdinga smarkios konvekcijos vystymuisi, kai frontas (šiuo atveju, konvergencijos juosta) buvo apribota aukštesnio slėgio sričių ir procesas sulėtėjo, o visa konvektinė sistema traukėsi į šiaurę. Pagrindinis šaltasis atmosferos frontas driekėsi vakariau Lietuvos, subangavo, tačiau šiltajame sektoriuje, į kurį plūstelėjo atogrąžų oras, per Lietuvą nutįso šilumos gūbrys su 18 °C oro temperatūra 1,5 km aukštyje (**3 pav.**). Šiltoje ir drėgoje oro masėje lokaliai susidarė sąlygos formuoti konvekciniai reiškiniai, nes srautai priežemyje konvergavo, vystėsi aukšti debesys (radaro duomenimis iki 14 km) ir vietomis fiksuotos perkūnijos, lietus, kruša (didžiausias atspindys viršijo 60 dBZ, hidroklasės produkte aptikti židiniai parodyti raudona spalva, **4 pav.**). Pagrindinė nepastovumo zona pasitraukė į Latviją, kur pranešta jau apie žymiai stipresnę konvekciją ir didesnius stichijos padarinius.



3 pav. Temperatūros laukas AT 850 hPa geopotenciniame aukštyje, liepos 31 d. 15 val.



4 pav. Radaro atspindys 19 val. (kairėje) bei hidroklasės produktas 19.45 val. (dešinėje)

Žala buvo lokali ir nedidelė, nes apėmė teritoriją, kurioje nebuvo didelių gyvenviečių, visgi kai kur buvo nuniokoti pasėliai.